

Dragi učenci, pred nami je že 9. teden učenja na daljavo.

- Upam, da ste vsebine o nastanku novih držav v drugi polovici 19. stoletja razumeli.
- V tem tednu boste spoznali **politično delovanje Slovencev**, ki se je razširilo ob uvedbi dualizma – preoblikovanju avstrijske monarhije v Avstro-Ogrsko leta 1867.
- V sklopu teh vsebin boste ponovili tudi nastanek novih držav.
- Pri osvajanju novih vsebin si boste pomagali s PP, učbenikom (str. 105/106) in video razlago učitelja Simona.
- Pri delu tudi tokrat sledite navodilom.
- Na naslednji prosojnici vas čaka **naslov**, ki ga zapišete v zvezek in sledite navodilom.
- Tabelsko sliko prepišite v zvezek (ne prepisujte rdeče napisanega besedila).

KAKO SE JE OKREPILO POLITIČNO DELOVANJE SLOVENCEV (U 105/106)

PONOVI:

- Po revoluciji, leta 1848, je v avstrijskem cesarstvu zopet nastopilo obdobje absolutizma.

Kako se je imenoval?

- Onemogočeno je bilo skoraj vsakršno politično delovanje. Narodna gibanja so bila preganjana. Uvedena je bila stroga cenzura.

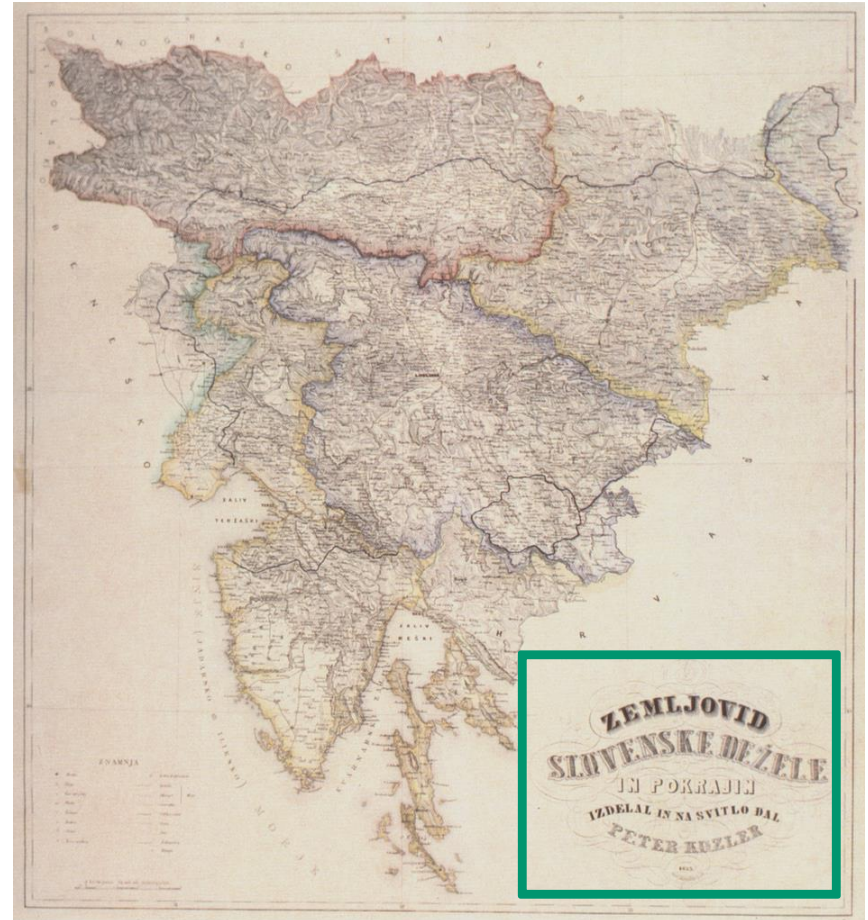
Kaj pomeni cenzura?

- Politično delovanje in narodno gibanje Slovencev se je obnovilo ob uvedbi dualizma.

Kaj je dualizem?

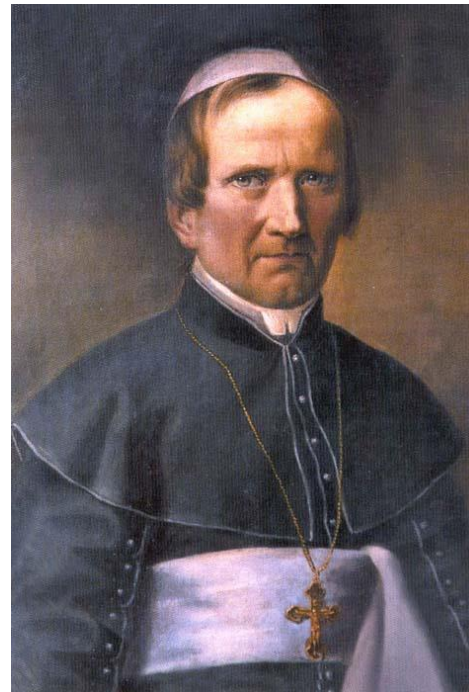
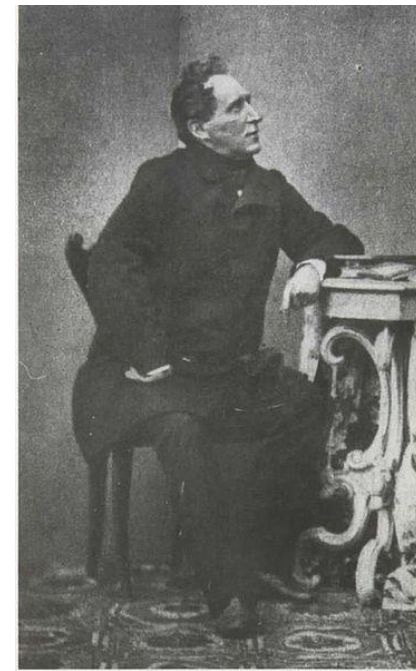
Katerega leta je bil uveden?

H kateri polovici monarhije je pripadalo naše območje?



PONOVI:

- Kaj je bilo skupnega Prešernu, Slomšku in Bleiweisu?
- Pred osvajanjem novih učnih vsebin, prisluhnite razlagi učitelja Simona, da boste vsebine bolje razumeli in lažje sledili navodilom.
- [Spodnja povezava.](https://www.youtube.com/watch?v=7e7j84KawnA)
<https://www.youtube.com/watch?v=7e7j84KawnA>



1. Pomembna vloga čitalnic in taborov (prepiši tabelo v zvezek)

ČITALNICE kulturna društva	TABORI velika ljudska zborovanja na prostem
<ul style="list-style-type: none">• nastajale po letu 1861• meščani• poglobljena dejavnost: kulturne prireditve (<u>béside</u>) z igrami, s petjem recitacijami, koncerti, predavanji...• potekale so v slovenskem jeziku• delovanje je bilo tudi politično	<ul style="list-style-type: none">• potekali so ob nedeljah, med 1868 in 1871, 17 taborov• velike množice kmetov in meščanov• govorniki so bili slovenski politiki• v govorih so zahtevali <u>uresničitev zahtev programa Zedinjena Slovenija</u>• obravnavali so tudi druga vprašanja

- Kje in kdaj je bila ustanovljena prva čitalnica?
- Katera društva so še ustanavljali Slovenci?
- Kje je bila nam najbližja čitalnica?
(Glej karto v U in na naslednji prosojnici.)

- Katerega leta je bil organiziran prvi tabor?
- Kje in kdaj je bil organiziran največji tabor?
- kateri dan v tednu so potekali?
- Kaj meniš, zakaj ravno na ta dan?
- Kje je bil nam najbližji tabor?
(Glej karto v U in na naslednji prosojnici.)

- Katero je bilo deželno glavno mesto Kranjske (karta v U in prosojnici)?



Pozorno si ogledj oglas in odgovori:

- Na kateri tabor vabi oglasni letak?
- Kdaj bo potekalo to zborovanje na prostem (DATUM)?
- Ob kateri uri se bodo zbrali?
- O čem se bo govorilo in sklepalo?
- Kdaj (leto) je bilo prepovedano taborsko gibanje?

SLOVENIJA
„društvo za brambo narodnih pravic“
združena
z župani in drugimi možmi okolice ljubljanske
napravi na
binkoštni pondeljek 17. maja 1869
popoldne ob 3. uri

TABOR

NA VIŽMARJIH

BLIZO LJUBLJANE.

GOVORILLO IN SKLEPALO SE BO:

I. O sredstvih, ki so neobhodno potrebna, da se ohrani in okrepi narodnost slovenska, in to:

1. po zadržanju vseh Slovencev na posteljni poti v eno kronovno z deželnim zborom v Ljubljani;
2. po vpeljavi slovenskega jezika v šole;
3. po ustanovitvi slovenskega vseučiliča v Ljubljani;
4. po vpeljavi slovenskega jezika v urade.

II. O napravi denarnih zavodov v podporo kmetijstva in obrtnijstva, in osnove lastnega zavarovalnega društva.

Slovinci od blizo in dalječ pridite vsi!
Zedinimo se! Složimo se!
ŽIVILA SLOVENIJA!

2. Po letu 1871 se je povezava med liberalnim in konservativnim taborom zmanjšala (prepiši tabelo v zvezek):

liberalni del (mladoslovenci)	konservativni del (staroslovenci)
<ul style="list-style-type: none">• podpiral je liberalne nazore• <u>izdajal časopis Slovenski narod</u>• geslo »Vse za domovino, omiko in svobodo«• pomembni člani: Fran Levstik, Josip Jurčič, Josip Stritar, Ivan Tavčar	<ul style="list-style-type: none">• podpiral je katoliško cerkev in katoliška načela• <u>izdajal časopis Slovenec</u>• geslo »Vse za vero, dom in cesarja«• pomembni član: Janez Bleiweis

Obe struji sta bili prisiljeni sodelovati, to imenujemo **slogaštvo**.

Slovenci so bili tako bolj enakovredni nemškim strankam.

Sčasoma so se nasprotja med liberalno in konservativno strujo zopet zaostрила.

POMISLI:

- Zakaj so bili Slovenci najbolj povezani med seboj ravno pred 30 leti?